

Statenmededeling

Onderwerp

Ontwikkelingen Verkeersveiligheid Noord-Brabant

Datum

20 april 2021

Documentnummer

GS: 4872420

PS: 4878511

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Ontwikkelingen op het gebied van verkeersveiligheid in Noord-Brabant.

Aanleiding

De provincie heeft verkeersveiligheid hoog in het vaandel. Dat is gezien de (landelijke en provinciale) stijging van het aantal verkeersslachtoffers de afgelopen jaren en het daarmee gepaard gaande persoonlijk leed en de maatschappelijke gevolgen nog steeds nodig. In ons bestuursakkoord staat dat verkeersveiligheid prioriteit heeft en blijvend onze aandacht en inzet verdient. Provinciale Staten (hierna: PS) heeft dat bekrachtigd door gedurende de looptijd van het vigerend Brabants Verkeersveiligheidsplan 2020-2024 (hierna: BVVP) extra middelen vanuit het Bestuursakkoord beschikbaar te stellen voor de aanpak en bestrijding van verkeersonveiligheid. Ook het verzoek van PS aan de Zuidelijke Rekenkamer (hierna: ZRK) onderzoek uit te voeren naar de verkeersveiligheid in Brabant benadrukt dat het belang van dit onderwerp wordt gezien. Ten slotte is 'veilig' ook één van de overkoepelende pijlers in het recent vastgestelde *Beleidskader Mobiliteit: Koers 2030*. Omdat diverse ontwikkelingen op het gebied van verkeersveiligheid in tijd samen komen, willen wij uw Staten hierover met voorliggende Statenmededeling informeren.

Bevoegdheid

Op basis van onze uitvoerende rol informeren wij uw Staten over de ontwikkelingen op het gebied van de verkeersveiligheid in Noord-Brabant. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op basis van uw controlerende rol.

Kernboodschap

1. *Het aantal verkeersdoden is in onze provincie in het jaar 2020 afgenomen ten opzichte van de jaren 2018 en 2019 (cijfers CBS).*

Jaarlijks maakt het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) het definitieve aantal dodelijke verkeersslachtoffers bekend. Op 14 april 2021 heeft het CBS de cijfers over 2020 bekendgemaakt, onder andere met een verdeling naar provincie. In onderstaande grafiek treft u de ontwikkeling van het aantal verkeersdoden voor zowel de provincie Noord-Brabant als voor de andere provincies, waarbij de cijfers van 2020 zijn afgezet tegen de cijfers van 2019.

Datum

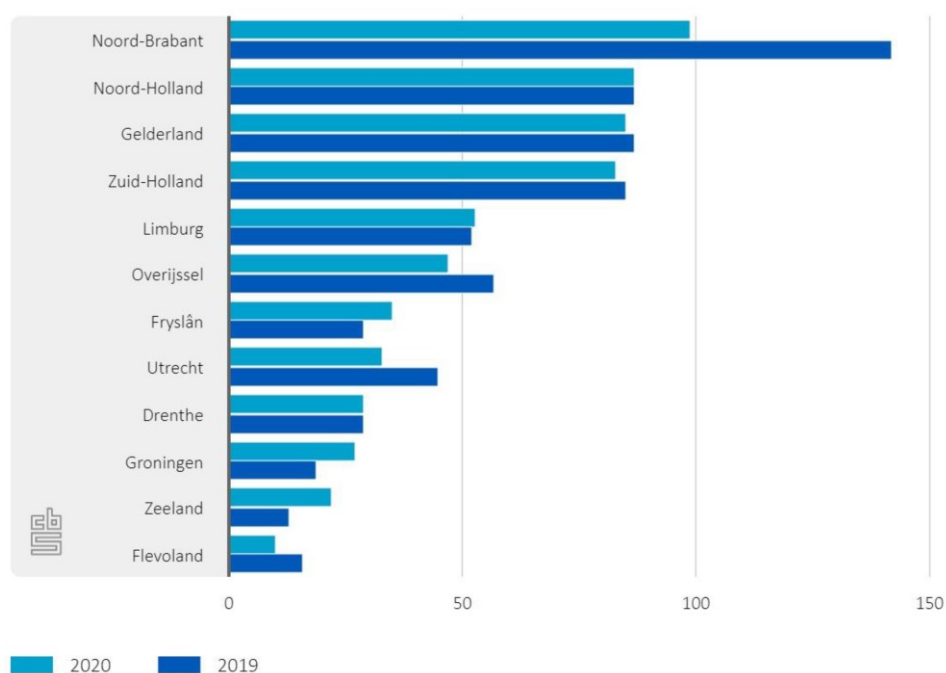
20 april 2021

Documentnummer

GS: 4872420

PS: 4878511

Verkeersdoden naar provincie

Bron: CBS

Hoewel het jaar 2020 als gevolg van de Covid-19 pandemie (corona) qua mobiliteit niet vergelijkbaar is met voorgaande jaren, valt op dat het aantal verkeersdoden in de meeste provincies ongeveer gelijk gebleven is. In een aantal provincies nam het aantal dodelijke verkeersslachtoffers wel (fors) af, waaronder ook in Noord-Brabant. Volgens het CBS is dit aantal in onze provincie met bijna een derde gedaald: van 142 in 2019 naar 99 in 2020. Wat de precieze oorzaak is van de dodelijke verkeersongevallen en van de (forse) daling in onze provincie, valt niet af te leiden uit de CBS-cijfers. Ondanks deze afname blijven wij de provincie met het hoogste aantal en ieder verkeersslachtoffer is er een teveel, daarom blijven wij onverminderd inzetten op het verbeteren van de verkeersveiligheid in onze provincie.

Als indicator voor ons beleid en als ambitie hanteren we in Brabant NUL verkeersslachtoffers.

Het CBS heeft het aantal verkeersdoden voor 2020 gepubliceerd, maar over het aantal verkeersgewonden is op dit moment nog geen informatie bekend. Deze inzichten koppelen we op een later moment via de gebruikelijke Programmering Mobiliteit aan u terug.

Datum

20 april 2021

Documentnummer

GS: 4872420

PS: 4878511

2. *De resultaten van twee belangrijke onderzoeken naar de verkeersveiligheid in Brabant zijn onlangs (Zuidelijke Rekenkamer) of komen binnenkort (SWOV) beschikbaar.*

Omdat er beperkt informatie bekend is over de ongevallen die in Noord-Brabant hebben plaatsgevonden, hebben wij de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) gevraagd een diepteonderzoek uit te voeren naar de dodelijke verkeersongevallen 2018–2019 in onze provincie. Op basis van de uitkomsten en resultaten wordt beoordeeld in hoeverre deze (kunnen) leiden tot aanpassingen van of aanvullingen op ons beleid en in onze aanpak gericht op infrastructuur, gedrag en handhaving. Het resultaat van deze studie wordt in de komende maanden verwacht.

Daarnaast hebben uw Staten de ZRK gevraagd onderzoek uit te voeren naar de verkeersveiligheid in Noord-Brabant. Dit rapport is onlangs aan u aangeboden. Uit het onderzoek blijkt enerzijds dat we op basis van de beschikbare kennis en informatie de juiste (beleids)keuzes maken en investeringen treffen om de verkeersveiligheid in Brabant te verhogen. Anderzijds blijkt ook hoe ingewikkeld het is om grip te krijgen op dit onderwerp. Dit komt door de integraliteit en directe relatie met andere (mobiliteit)thema's en omdat onze partners een grote bijdrage spelen bij het verkeersveiliger maken van Brabant. Dat is ook de reden waarom onze regierol zo belangrijk is. De ZRK adviseert dan ook om te blijven investeren c.q. in te zetten op de pijlers infrastructuur, gedrag en handhaving en daarmee ook op onze regierol, omdat onze partners een cruciale rol vervullen als het gaat om het verhogen van de verkeersveiligheid in onze provincie.

3. *Wij zijn voornemens € 15 mln. extra te investeren in veilige infrastructuur door de realisatie van kleinschalige verkeersmaatregelen*

Infrastructuur en verkeersveiligheid hangen nauw met elkaar samen. We weten uit zowel landelijke als door onszelf uitgevoerde onderzoeken dat een robuust en Duurzaam Veilig ingericht wegennet bijdraagt aan de verkeersveiligheid. Onze verwachting is dat dit (wederom) bevestigd wordt als de resultaten van het onderzoek van de SWOV bekend worden en ook uit het onderzoek van de ZRK blijkt hoe belangrijk dit is. Infrastructuur is niet voor niets een belangrijke pijler in ons BVVP. Op basis van deze kennis en resultaten van analyses die we hebben uitgevoerd in hoeverre ons areaal (wegen en fietspaden) Duurzaam Veilig is vormgegeven, zijn wij voornemens de komende jaren ongeveer € 15 mln. extra te investeren in maatregelen die de verkeersveiligheid op ons areaal verhogen. Daarbij gaat het dit jaar vooral om de realisatie van kleinere maatregelen langs diverse provinciale wegen, zoals het aanbrengen van (ribbel)markering, het afschermen ("botsveilig maken") van noodzakelijke obstakels in de berm en het realiseren van veilige (fiets)oversteken.

In totaal is voor dit jaar voor realisatie van genoemde maatregelen € 4 mln. nodig, waarbij we gebruik maken van cofinanciering vanuit de ministeriële Impulsregeling verkeersveiligheid. De provinciale bijdrage, zijnde € 2 mln., wordt gedekt uit de reserve Verkeer & Vervoer en de begrotingswijziging wordt bij een volgend S&V-moment geformaliseerd.

Datum

20 april 2021

Documentnummer

GS: 4872420

PS: 4878511

Ondertussen wordt vooruitlopend op toekomstige reconstructies onderzoek uitgevoerd naar een aantal kruispunten en kruisingen op provinciale wegen. Dit leidt tot een aantal grotere meer ingrijpende infrastructurele maatregelen, zoals de realisatie van een rotonde, die in 2022 en 2023 uitgevoerd kunnen worden. Voor financiering van deze maatregelen zal een bijdrage uit de Impulsregeling aangevraagd worden op het moment dat het ministerie de volgende subsidietranche opengesteld heeft. Naast de mogelijke bijdrage van het ministerie houden we op dit moment rekening met een investering van circa € 13 mln. die uit de eigen provinciale middelen gefinancierd moet worden. De reservering binnen de reserve Verkeer & Vervoer maakt reeds onderdeel uit van de jaarlijkse programmering mobiliteit. Een begrotingswijziging zal te zijner tijd via de reguliere S&V-cyclus worden geformaliseerd.

De realisatie van deze maatregelen komt bovenop de reguliere en structurele investeringen die we in het kader van bijvoorbeeld onze mobiliteitsprogramma's infrastructuur, beheer en onderhoud en fiets treffen, alsmede de maatregelen die we samen met gemeenten realiseren op basis van onze cofinanciering (op het gebied van infrastructuur, gedrag en handhaving).

Consequenties

1. *Hoewel voorgaande mededelingen een positief karakter hebben en de genoemde maatregelen bijdragen aan een verbetering van de verkeersveiligheid, blijven we aan de hand van ons BVVP onverminderd inzetten op verkeersveiligheid.*

Verkeersveiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de partners¹ en een goede samenwerking is van cruciaal belang; dat is één van de belangrijkste uitgangspunten in ons BVVP 2020-2024. Een aanpak is het meest efficiënt als maatregelen of interventies op het gebied van infrastructuur, gedrag (voorlichting/educatie) en handhaving in goede synergie op elkaar afgestemd worden. Dat doen we inmiddels zoveel als mogelijk risicogestuurd en data-gedreven: we brengen in beeld waar de verkeersveiligheidsrisico's het grootst zijn en op die locaties, thema's of op die doelgroepen willen we als eerste interveniëren. Iedere partner levert hier - vanuit wettelijke taken en bevoegdheden of maatschappelijke vertegenwoordiging – een bijdrage aan. Maar verkeersveiligheid is geen thema van alleen overheden. Alle Brabanders hebben een verantwoordelijkheid als het gaat om veilige deelname in het verkeer en iedereen kan een bijdrage leveren, hoe klein deze wellicht ook is. Met

¹ De Brabantse verkeersveiligheidsambassadeurs van gemeenten, provincie, politie, Openbaar Ministerie en Rijkswaterstaat.

deze aanpak als vertrekpunt streven we naar de ambitie van "NUL verkeersslachtoffers in Brabant" en daar hebben we het afgelopen jaar mooie stappen in gezet. Een aantal ontwikkelingen en stappen die zijn gezet:

- Om verkeersveiligheid op een risicogestuurde en proactieve manier te kunnen benaderen zodat de juiste beleidskeuzes gemaakt kunnen worden, is het gebruik van eensluitende verkeersveiligheidsdata cruciaal. We hebben het Brabantse dashboard *Verkeersveiligheidstool* ontwikkeld en in januari jl. gelanceerd. Komend jaar wordt dit dashboard op basis van gebruikerservaringen verder doorontwikkeld en uitgebreid;
- Om de samenwerking met partners te verdiepen en te verbreden en het verantwoordelijkheidsbesef bij de Brabantse burger te verhogen, is een nieuwe communicatiestrategie opgesteld en de partneraanpak vernieuwd. Begin maart 2021 heeft dit geleid tot de lancering van de nieuwe publiekscampagne "Brabant gaat voor NUL verkeersslachtoffers – jouw actie telt" (zie ook: www.brabantgaatnul.nl).
- We stimuleren en faciliteren samenwerking. Zo is in regio Hart van Brabant het project PRIOR ontwikkeld, specifiek gericht op de samenwerking tussen de Basisteams van de politie en de gemeenten (bestuurlijk en ambtelijk). Ook de samenwerking met bedrijven wordt steeds meer gezocht; na een verkenning vindt in 2021 structurele integratie plaats van het thema verkeersveiligheid in onze werkgeversaanpak Brabants Mobiliteitsnetwerk.
- Om de fietsveiligheid in Brabant te vergroten, hebben we een aantal nieuwe initiatieven (mede)gelanceerd en (mede)ontwikkeld. De uitrol van het nieuwe landelijke project Doortrappen in de eerste 12 Brabantse gemeenten is gericht op fietsstimulering en -veiligheid voor ouderen, in gemeente Breda loopt het pilotproject Beschermd Achterop om spaakbeknelling bij jonge kinderen te voorkomen en we hebben samen met marktpartijen de "BLISS-meetfiets" ontwikkeld (zie www.brabantgaatnul.nl).
- Samen met de B5-gemeenten hebben we een indicator ontwikkeld waarmee het mogelijk wordt om de verkeersveiligheid bij verkeersregelininstallaties (VRI's) inzichtelijk te maken, zodat we hierop gericht kunnen interveniëren met infrastructurele, regeltechnische- of gedragsmaatregelen.

Datum

20 april 2021

Documentnummer

GS: 4872420

PS: 4878511

Europese en internationale zaken

Geen.

Communicatie

Op 14 april jl. heeft het CBS de ongevallencijfers van 2020 bekend gemaakt en naar aanleiding daarvan hebben wij de media actief benaderd met een persbericht. Over de resultaten van het onderzoek van de SWOV vindt te zijner tijd communicatie plaats. Over andere zaken is vooralsnog geen actieve communicatie voorzien, tenzij hier vanuit een project aanleiding toe is.

Vervolg

In het vastgestelde en door partners ondertekende BVVP 2020-2024 staat onze verkeersveiligheidsaanpak voor de komende jaren beschreven.

De activiteiten zoals die in voorliggende Statenmededeling beschreven zijn, sluiten aan bij deze afspraken en aanpak. Ook de komende jaren gaan wij verder invulling geven aan ons BVVP.

Voor de korte(re) termijn geldt dat de resultaten van het onderzoek van de SWOV spoedig worden verwacht, medio juni. Hierover wordt u geïnformeerd. Ook ontvangt u terugkoppeling over verkeersveiligheid via de gebruikelijke Programmering Mobiliteit en wordt de begrotingswijziging voor de eerste tranche van € 2 mln. geformaliseerd bij een volgend S&V-moment.

Datum

20 april 2021

Documentnummer

GS: 4872420

PS: 4878511

Bijlagen

Geen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer H.W.J. Swaans, (06) 18 30 34 62,
hswaans@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer M.J.E. Schepens, (06) 27 74 50 33,
mjeschepens@brabant.nl.